

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 6Co/133/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5317201308
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 10. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Urbanová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2020:5317201308.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Jany Urbanovej a členov JUDr. Yvetty Dzugasovej a Mgr. Andreja Kekelyho, v právnej veci žalobkyne: Ing. I. G., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Z. XXXX/XX, XXX XX C., zastúpenej obchodnou spoločnosťou Advokátska kancelária JUDr. Stopka, JUDr. Cisarík s.r.o., so sídlom Potočná 2835/1A, 022 01 Čadca, IČO: 36 866 849, proti žalovanej: O. G., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom XXX XX P. XXXX, zastúpenej JUDr. Štefanom Strýčkom, advokátom so sídlom Fraňa Kráľa 2080, 022 01 Čadca, IČO: 36 942 987, o odstránenie garáže z nehnuteľnosti, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Čadca č. k. 12C/10/2017-306 zo dňa 25. februára 2019, takto

rozhodol:

Mení rozsudok Okresného súdu Čadca č. k. 12C/10/2017-306 zo dňa 25. februára 2019 vo výroku V. tak, že:

Žalobkyňa má proti žalovanej nárok na náhradu trov prvoinštančného konania v rozsahu 100 %.

Žalobkyňa má proti žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

Vo zvyšnej časti, t.j. vo výrokoch I. až IV. zostáva rozsudok Okresného súdu Čadca č. k. 12C/10/2017-306 zo dňa 25. februára 2019 nedotknutý.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd zriadil vecné bremeno k časti nehnuteľnosti žalobkyne parcela KN-C č. 1834/3 - zastavané plochy a nádvoria o výmere 16 m², evidovanej na LV č. XXXX, k. ú. P., graficky vymedzenej geometrickým plánom Ing. V. H. č. 266/2018 zo dňa 19.11.2018, ktorý bude tvoriť neoddeliteľnú súčasť rozsudku, v rozsahu novovytvorenej parcely KN-C č. 1834/4 - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 7 m² v prospech vlastníkov susedných nehnuteľností, rodinného domu č. XXXX stojaceho na pozemku parcele KN-C č. 1836 - zastavané plochy a nádvoria o výmere 846 m², evidovaného na LV č. XXXX k. ú. P., pozemku parcela KN-C č. 1832/2 - zastavané plochy a nádvoria o výmere 34 m², pozemku parcela KN-C č. 1835 - zastavané plochy a nádvoria o výmere 138 m², pozemku parcela KN-C č. 1836 - zastavané plochy a nádvoria o výmere 846 m², pozemku parcela KN-C č. 1837 - trvalý trávnatý porast o výmere 165 m², evidovaných na LV č. XXXX, k. ú. P. oproti povinnosti žalovanej zaplatiť žalobkyni za zriadenie vecného bremena sumu 700,00 eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku (výrok I.) s tým, že vecné bremeno vo vymedzenej časti bude zaťažovať vlastníka pozemku KN-C č. 1834/3 - zastavaná plocha a nádvoria, evidovaného na LV č. XXXX, k. ú. P. „toho času žalobkyňu“, trpieť na uvedenom pozemku vecné bremeno - odkvap garáže, zastavanú časť garáže bez súpisného čísla v rozsahu 7 m², vymedzených geometrickým plánom Ing. H. č. 266/2018 zo dňa 19.11.2018 ako novovytvorená parcela KN-C č. 1834/4, trpieť právo vstupu na sporný pozemok za účelom údržby garáže, strechy garáže, opravy, odstránenia snehu a iných nevyhnutných okolností na nevyhnutú dobu, v nevyhnutnom rozsahu (výrok II.). Ďalej v rozsudku vyslovil, že práva a povinnosti zo zriadeného vecného bremena prechádzajú

zo zákona podľa ust. § 151n ods. 2 Občianskeho zákonníka s vlastníctvom uvedených pozemkov na nadobúdateľov žalobkyne, žalovanej (výrok III.). Súčasne zastavil konanie v časti týkajúcej sa zvyšného predmetu sporu - časti nehnuteľnosti parcela KN-C č. 1834/3 - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 9 m², evidovanej na LV č. XXXX, k. ú. P., ktorej sa zriadenie vecného bremena nedotýka, (výrok IV.). O nároku na náhradu trov konania rozhodol tak, že žiadnazo strán konania nemá právo na náhradu trov konania (výrok V.).

2. V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že v nadväznosti na ust. § 212 ods. 2 a § 216 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) musel súd prioritne ustáliť, čo tvorí záväzný predmet sporu, čím sa cítil byť viazaný. V nadväznosti na uvedené ustanovenia CSP nebol konajúci súd viazaný spôsobom vyporiadania podľa ust. § 135c zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v platnom znení (ďalej len „OZ“). Nebol teda viazaný žalobou žalobkyne, že má nariadiť vypratanie nehnuteľnosti a mal právo zriadiť vecné bremeno alebo žalobu zamietnuť. V tomto smere teda nešlo ani o zmenu žaloby, o ktorej by súd mohol rozhodovať, keďže ide o konanie, v ktorom súd nie je viazaný žalobou a predmetom sporu. Súd bol však viazaný tým, ku ktorej nehnuteľnosti a v akom rozsahu má rozhodnúť o vyprataní, resp. zriadení vecného bremena. Žalobkyňa sa žalobou proti žalovanej domáhala vypratania pozemku parcela KN-C č. 1834/3 - zastavané plochy a nádvorie o výmere 16 m², evidovanej na LV č. XXXX, k. ú. P. V rozpore s tým, v podaní zo dňa 12.06.2018 žalobkyňa žiadala odstrániť garáž v rozsahu 8 m² (z dielu 1 o výmere 1 m², z dielu 2 okap o výmere 7 m²) v súlade so zameraním skutočného stavu Geoslužbou Milan Šimanica, Oščadnica 116. Žalovaná na to produkovala geometrický plán Ing. V. H. zo dňa 19.11.2018 č. 266/2018, na podklade ktorého žiadala zriadiť vecné bremeno v rozsahu novovytvorenej nehnuteľnosti parcely KN-C č. 1834/4 o výmere 7 m². Ďalej súd prvej inštancie uviedol, že žalovaná nemala právo disponovať so žalobou, avšak súd v takomto spore rozhoduje z úradnej moci. Má právo ísť nad petit, pokiaľ ide o spôsob vyriešenia žaloby podľa ust. § 135c OZ. Na pojednávaní dňa 19.02.2019 zástupca žalobkyne učinil nespornou skutočnosť zriadenia vecného bremena v rozsahu 7 m², na základe geometrického plánu predloženého žalovanou. Toto vyjadrenie potvrdil aj na pojednávaní dňa 25.02.2020. Súd prvej inštancie preto zriadil vecné bremeno na spornej nehnuteľnosti parcele KN-C č. 1834/3 v celkovej výmere 16 m², evidovanej na LV č. XXXX, k. ú. P. v rozsahu 7 m², na základe technického podkladu - geometrického plánu Ing. H.. Zvyšná časť predmetu sporu - parcely KN-C 1834/3 - zastavané plochy a nádvorie v rozsahu 9 m² (16 m² - 7 m² = 9 m²) zriadením vecného bremena nebola dotknutá, netvorila predmet konania, predmet dokazovania v porovnaní s pôvodne podanou žalobou. Túto procesnú situáciu súd prvej inštancie vyhodnotil tak, že konanie zastavil v časti týkajúcej sa zvyšného predmetu sporu - časti nehnuteľnosti KN-C č. 1834/3 - zastavané plochy a nádvorie o výmere 9 m², evidovanej na LV č. XXXX, k. ú. P., ktorej sa zriadenie vecného bremena nedotýka. Tým, že žalobkyňa v žalobe žiadala vypratať nehnuteľnosť v celom rozsahu 16 m² a následne žiadala vypratať nehnuteľnosť v menšom rozsahu - podanie zo dňa 12.06.2018 v rozsahu 8 m² a na pojednávaniach konaných v dňoch 19.02.2019 a 25.02.2020 podľa geometrického plánu Ing. H. v rozsahu 7 m² mal konajúci súd za to, že v tejto časti žalobkyňa žiadala menej ako v pôvodnej žalobe, teda ide o späťvzatie žaloby v rozsahu 9 m² (16 m² - 7 m² = 9 m²), v späťvzatej časti konanie zastavil na základe dispozitívneho úkonu žalobkyne. Záväzným predmetom sporu tak ostala žaloba o vypratanie garáže bez popisného čísla z časti nehnuteľnosti žalobkyne evidovanej na LV č. XXXX, k. ú. P. ako parcela KN-C č. 1834/3 - zastavané plochy a nádvorie o výmere 16 m², a to časti v rozsahu 7 m² vymedzenej geometrickým plánom Ing. V. H. zo dňa 19.11.2018 č. 266/2018 ako novovytvorená parcela KN-C č. 1834/4 - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 7 m². Ostatné návrhy netvorili predmet sporu a predmet dokazovania.

3. O vymedzenom predmete súd prvej inštancie rozhodol citujúc ust. § 126 ods. 1, § 135c ods. 1, 2 a 3, § 151n ods. 1, 2 a 3 OZ, cítiac sa viazaný len tým, že ide o nehnuteľnosť KN-C č. 1834/3 - zastavané plochy a nádvorie o výmere 16 m² (zniženú na 7 m²) a tvrdením, že na nehnuteľnosti je neoprávnene postavená stavba žalovanej. V spore mal za preukázané vlastníctvo žalobkyne k pozemku parcela KN-C č. 1834/3, k. ú. P., existenciu garáže bez súpisného čísla vo vlastníctve žalovanej na pozemku vo vlastníctve žalobkyne a rozsah tohto zásahu do vlastníctva žalobkyne zodpovedajúci ploche geometrickým plánom Ing. V. H. zo dňa 19.11.2018 č. 266/2018 novovytvorenej parcely KN-C č. 1834/4 - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 7 m². V ďalšom uviedol, že žalovanej v zmysle ust. § 135c ods. 1 OZ nenariadiť odstrániť stavbu garáže z pozemku žalobkyne, pretože by išlo len o odstránenie časti tejto stavby (v pomere k ostatnej časti stavby podstatne menšej) a toto by nebolo hospodársky účelné a ani by to nevedlo k urovnaniu napätia medzi susedmi. Rovnako nepostupoval v zmysle ust. § 135c ods. 2 OZ, keďže žalobkyňa nemala záujem o vlastníctvo stavby garáže a zároveň by bolo nereálne a neúčelné žalobkyňu do vlastníctva prikazovať len časť stavby garáže. Preto postupoval

podľa ust. § 135c ods. 3 OZ a zriadil vecné bremeno špecifikované vo výroku rozsudku za náhradu v sume 700,00 eur.

4. Rozhodnutie o náhrade trov konania konajúci súd odôvodnil tak, že celková výmera spornej nehnuteľnosti parcely KN-C č. 1834/3 - zastavané plochy a nádvoria, evidovaná na LV č. XXXX, k. ú. P., má 16 m². Súd žalobe vyhovel v rozsahu plochy 7 m², na ktorej zriadil vecné bremeno. Za späťvzatie považoval zvyšnú časť žaloby v rozsahu plochy 9 m², v ktorej časti predmetu sporu konanie zastavil. Vo vzťahu k celému predmetu sporu potom žalobkyňa bola v časti úspešná a v jeho zastavenej časti neúspešná, pretože späťvzatím žaloby neunesla dôkazné bremeno na preukázanie svojich tvrdení, že je potrebné vypratať celý jej pozemok, že celý jej pozemok je zaprataný garážou. Posudzujúc dôvodnosť žaloby z procesného hľadiska, žalobkyňa teda neunesla dôkazné bremeno v rozsahu 9 m² sporného pozemku, v tomto rozsahu zaviniła zastavenie konania. V tomto rozsahu je teda neúspešnou stranou konania. Pomer úspechu a neúspechu medzi žalobkyňou a žalovanou tak bol približne rovnaký. Preto v danom prípade aplikoval ust. § 255 ods. 2 CSP a o trovách konania rozhodol tak, že žiadna zo strán konania nemá na náhradu trov konania právo. Do úvahy bral aj tú skutočnosť, že ide o dlhoročný spor medzi žalobkyňou a žalovanou ako susedmi a priznanie náhrady trov konania by neodstránilo spor. Neviedlo by k zmieru medzi stranami konania.

5. Proti tomuto rozsudku, podala žalobkyňa včas odvolanie, a to proti jeho výroku V. a navrhovala, aby odvolací súd rozsudok v tejto časti zmenil tak, že jej prizná proti žalovanej nárok na náhradu trov prvoinštančného konania v rozsahu 100 % a zároveň jej prizná voči žalovanej aj nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

6. Odvolateľka poukazovala na to, že súd prvej inštancie jej žalobu vyhodnotil ako dôvodnú, pričom zriadil podľa ust. § 135c ods. 3 OZ vecné bremeno, nakoľko odstránenie garáže z pozemku v jej vlastníctve považoval za neúčelné. Z uvedeného dôvodu jej mal prvoinštančný súd ako v celom rozsahu úspešnej strane sporu priznať proti žalovanej nárok na plnú náhradu trov konania. Ak by súd vyhodnotil odstránenie garáže žalovanej z pozemku v jej vlastníctve ako dôvodné, rozhodol by o odstránení garáže z jej nehnuteľnosti parcely KN-C č. 1834/3 - zastavané plochy a nádvoria o výmere 16 m², evidovanej na LV č. XXXX, k. ú. P.. Nakoľko však konajúci súd v rámci svojej diskrečnej právomoci vyplývajúcej z ust. § 135c OZ zriadil vecné bremeno, musel vymedziť riadne jeho obsah i rozsah, kedy garáže zaberá z dotknutého pozemku výmeru 7 m². To však nič nemení na tom, že žaloba bola v celom rozsahu dôvodná, pričom garáž žalovanej je neoprávnené postavená na pozemku parcela KN-C č. 1834/3 - zastavané plochy a nádvoria o výmere 16 m², evidovaná na LV č. XXXX, k. ú. P.. Z uvedeného je zrejmé, že žalobkyňa bola v spore v celom rozsahu úspešná, a preto jej prináleží nárok na plnú náhradu trov konania. Súčasne žalobkyňa namietala, že v konaní neučinila žiadne späťvzatie žaloby, ako to nesprávne vyhodnotil súd prvej inštancie. Ak je garáž žalovanej postavená na jej pozemku parcela KN-C č. 1834/3 - zastavané plochy a nádvoria o výmere 16 m², evidovaná na LV č. XXXX, k. ú. P., v prípade zriadenia vecného bremena s konkrétnym rozsahom (7 m²) nie je dôvod dané považovať za čiastočný neúspech na jej strane. Súčasne žalobkyňa považovala bez akejkoľvek právnej relevancie argument okresného súdu, ktorý pri rozhodovaní o náhrade trov konania zohľadnil i skutočnosť, že ide o dlhoročný spor medzi stranami ako susedmi a priznanie náhrady trov konania by spor neodstránilo a neviedlo by k zmieru medzi stranami konania. V prvom rade žalovaná bez stavebného povolenia a bez súhlasu vlastníka pozemku postavila garáž na pozemku vo vlastníctve žalobkyne. Neoprávnenosť stavby bola v konaní jednoznačne preukázaná, v dôsledku čoho súd prvej inštancie na daný prípad aplikoval ust. § 135c OZ. Za situácie, kedy by žalovaná dobrovoľne neoprávnenú stavbu odstránila, prípadne by sa spolu dohodli na zriadení vecného bremena, nemusel by byť vedený daný súdny spor. Nakoľko k tomu nedošlo, žalobkyňa neostávalo nič iné, len sa obrátiť s ochranou svojho vlastníctva na súd. Nemôže jej preto byť pričítané na ťarchu, že iniciovala súdne konanie v snahe ochrániť svoje vlastnícke právo. Dlhočasnosť vzájomných sporov medzi stranami tak nemôže odôvodňovať nepriznanie náhrady trov konania úspešnej strane sporu. Toto nepriznanie tiež logicky nemôže viesť k zmieru medzi stranami. Súd prvej inštancie mal postupovať podľa ust. § 255 ods. 1 CSP a priznať jej proti žalovanej nárok na náhradu trov konania. Rozsah vecného bremena bol stanovený na základe odborných poznatkov Ing. H. uvedených v jej geometrickom pláne zo dňa 19.11.2018, teda po začatí konania. To, že pri podaní žaloby žalobkyňa nevychádzala z presného zakreslenia garáže geodetom a žiadal odstrániť garáž z jej nehnuteľnosti pozemku parcela KN-C č. 1834/3 - zastavané plochy a nádvoria o výmere 16 m², evidovaná na LV č. XXXX, k. ú. P., jej nemôže byť pričítané na ťarchu ako v konaní úspešnej strane, keďže žaloba na odstránenie garáže bola podaná dôvodne. Súd prvej inštancie dospel nepochybne k záveru, že do vlastníckeho práva žalobkyne bolo zasiahnuté, čo predstavuje zásadnú otázku vo vzťahu k následnému priznaniu nároku na náhradu trov konania. Otázku vymedzenia rozsahu vecného bremena (7 m²) možno považovať za sekundárnu,

neovplyvňujúcu posúdenie úspechu/neúspechu strán v spore. V rámci svojej argumentácie žalobkyňa poukázala i na rozhodnutia Krajského súdu v Trnave sp. zn. 10Co/191/2017 zo dňa 13.12.2017 a Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 31/2004 zo dňa 17.12.2004. Napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie tak žalobkyňa považovala za prekvapivé a arbitrárne, pričom zároveň mala za to, že boli naplnené odvolacie dôvody podľa ust. § 365 ods. 1 písm. d) a h) CSP.

7. Žalovaná vo vyjadrení k odvolaniu uviedla, že tvrdenia žalobkyne v jej opravnom prostriedku považuje za právne irelevantné v rozpore s jej tvrdeniami a podaniami počas konania. Žalobkyňa sa stavia do pozície úspešnej sporovej strany, čo však nie je pravda. To, že došlo k dohode strán na veľkosti výmery, ku ktorej má byť zriadené vecné bremeno, súd prvej inštancie správne vyhodnotil ako späťvzatie žaloby v časti o výmere 9 m². Rovnako nie je pravdivé tvrdenie žalobkyne, že nebola možná akákoľvek dohoda medzi stranami. Opak je pravdou. Počas celého konania žalovaná navrhovala riešenia, ako žiadala túto vec vyriešiť dohodou. Žalobkyňa žiadala, aby súd prvej inštancie postupoval podľa ust. § 135c ods. 1 OZ, a nie podľa ust. § 135c ods. 3 OZ. Konajúci súd sa stotožnil s návrhom žalovanej, aby bolo postupované podľa ust. § 135c ods. 3 OZ, teda, aby bolo zriadené vecné bremeno. Z toho je zrejmé, že žalobkyňa bola v spore naopak plne neúspešnou stranou, a to aj s poukazom na skutočnosť, že žiadala odstrániť garáž z pozemku o výmere 16 m², pričom bolo preukázané, že táto výmera nezodpovedá skutočnosti. Žalovaná tak mala za to, že súd prvej inštancie rozhodol vo veci v súlade s ust. § 255 ods. 2 CSP, pričom vzhľadom na vzťahy medzi stranami na mieste bola aj aplikácia ust. § 257 CSP. Žalovaná tak žiadala, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v jeho výroku V. ako vecne správny potvrdil.

8. Ďalšie podania strán v tomto odvolacom konaní neboli odvolaciemu súdu doručené.

9. Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - žalobkyňou, ktorej nebol priznaný nárok na náhradu trov konania (§ 359 CSP) a smerovalo proti rozhodnutiu, proti ktorému je takýto opravný prostriedok prípustný [§ 355 ods. 2 v spojení s § 357 písm. m) CSP], preskúmal odvolaním žalovanej napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 CSP, t. j. v rozsahu výroku V. a viazaný odvolacími dôvodmi podľa ust. § 380 CSP bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) rozsudok súdu prvej inštancie podľa ust. § 388 CSP vo výroku V. zmenil, a to tak, že žalobkyňu priznal proti žalovanej nárok na náhradu trov prvoinštančného konania v rozsahu 100 %. Vo zvyšnej časti, t. j. v jeho výrokoch I. až IV., zostal napadnutý rozsudok okresného súdu týmto rozhodnutím odvolacieho súdu nedotknutý.

10. Odvolací súd po preskúmaní rozsudku prvej inštancie v napadnutom výroku o náhrade trov konania dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne je dôvodné.

11. Primárne odvolací súd považuje za potrebné zdôrazniť, že súd v zmysle ust. § 216 ods. 2 CSP nie je viazaný žalobou o odstránenie neoprávnenej stavby podľa ust. § 135c OZ, a to vzhľadom k tomu, že môže buď rozhodnúť o odstránení neoprávnenej stavby (podľa ods. 1), alebo so súhlasom vlastníka pozemku zastavaného neoprávnenu stavbou o prikázaní neoprávnenej stavby do jeho vlastníctva, ak by sa ukázalo, že odstránenie stavby nie je účelné (ods. 2) alebo napokon môže usporiadať pomery medzi vlastníkom pozemku a vlastníkom stavby aj inak, najmä tiež zriadiť za náhradu vecné bremeno, ktoré je nevyhnutné na výkon vlastníckeho práva k stavbe (ods. 3). V spore podľa ust. § 135c OZ tak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva práve z tohto ustanovenia ako osobitného predpisu (§ 216 ods. 2 CSP). Ak teda súd dospeje k záveru, že ide skutočne o neoprávnenu stavbu (žalovaného) na cudzom pozemku (žalobcu), nemôže zamietnuť žalobu vlastníka pozemku o odstránenie stavby, ale musí rozhodnúť v zmysle niektorého z ust. § 135c ods. 1, 2 a 3 OZ. Pokiaľ dospeje k záveru, že vyporiadanie navrhnuté žalobcom nie je prijateľné, musí upraviť vzťah medzi stranami sporu i iným spôsobom podľa ust. § 135c OZ. Do tejto miery možno považovať napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie a jeho odôvodnenie za vecne správne.

12. Pokiaľ tak súd o žalobe podľa ust. § 135c ods. 1 OZ rozhodne v zmysle ust. § 135c ods. 2 a 3 OZ a žalobu nezamietne, nemožno považovať žalobcu za neúspešnú sporovú stranu, a to len z dôvodu, že sa žalobou nedomáhal práve spôsobu usporiadania vzájomných pomerov medzi vlastníkom stavby a vlastníkom pozemku, ktorý zvolil súd vo svojom rozhodnutí. Žalobcu by bolo možné považovať za v spore neúspešnú stranu, ak by bola žaloba ako taká súdom zamietnutá ako nedôvodná, teda ak by žalobca nepreukázal, že na pozemku v jeho vlastníctve neoprávnene zriadil žalovaný stavbu a takýto stav pretrváva aj v čase rozhodnutia súdu o žalobe (§ 217 ods. 1 CSP).

13. Z obsahu spisu v súdnej veci vyplýva, že v tomto prípade sa žalobkyňa žalobou zo dňa 10.02.2017 proti žalovanej domáhala odstránenia neoprávnenej stavby garáže žalovanej bez súpisného čísla z pozemku žalobkyne parcela KN-C č. 1834/3 - zastavané plochy a nádvorja o výmere 16 m², evidovaná na LV č. XXXX, k. ú. P.. Podaním doručeným súdu prvej inštancie dňa 11.06.2018 (na č. l. 63 spisu;

súdom prvej inštancie chybné uvedené ako podanie zo dňa 12.06.2018, k tomu viď doručka na č. I. 66 spisu) žalobkyňa upresnila žalobu z hľadiska plochy časti pozemku parcela 1834/3 - zastavané plochy a nádvoria o výmere 16 m², evidovaná na LV č. XXXX, k. ú. P., ktorá je zastavaná neoprávnenou stavbou žalovanej. Takto sa žalobkyňa prostredníctvom svojho zástupcu vyjadrila aj následne na pojednávaniach (naposledy na pojednávaní dňa 25.02.2020).

14. Odvolací súd však v ďalšom z dôvodu podľa ust. § 379 CSP, teda viazaný rozsahom odvolania žalobkyne, nebol oprávnený posudzovať vecnú správnosť rozsudku súdu prvej inštancie v jeho výroku o čiastočnom zastavení konania (výrok IV.). Krajský súd však vychádzal z toho, že žalobca nie je povinný v žalobe podľa ust. § 135c ods. 1 OZ vymedziť v petite žaloby stavbu, ktorú žiada odstrániť, tak, že táto neoprávnená stavba bude označená v pripojenom geometrickom pláne, ale postačuje, ak je neoprávnená stavba identifikovaná iným spôsobom, nevzbudzujúcim pochybnosti o tom, akej stavby sa žaloba týka. Je potrebné si uvedomiť, že podstatou žaloby podľa ust. § 135c ods. 1 OZ je návrh vlastníka pozemku zastavaného neoprávnenou stavbou, aby bola táto neoprávnená stavba odstránená. Úspech žalobcu v spore tak nie je limitovaný rozsahom plochy z pozemku vo vlastníctve žalobcu zastavanej neoprávnenou stavbou z celkovej plochy tohto pozemku, ale práve tým, že žalobca preukáže, že na pozemku v jeho vlastníctve sa nachádza stavba žalovaného, ktorá je neoprávnená. Polohové určenie plochy pozemku vo vlastníctve žalobcu zastavanej neoprávnenou stavbou žalovaného je len otázkou možnej identifikácie neoprávnenej stavby žalovaného tak, aby ju nebolo možné zameniť s inou stavbou. Inými slovami povedané, žalobca nie je pre úspech v spore povinný v žalobnom petite uviesť, že navrhuje odstrániť neoprávnenú stavbu žalovaného z konkrétne vymedzenej (napr. geometrickým plánom) časti pozemku v jeho vlastníctve. V konečnom dôsledku totiž u žaloby podľa ust. § 135c ods. 1 OZ ide o uloženie povinnosti žalovanému na vlastné náklady odstrániť sporom dotknutú neoprávnenú stavbu, pričom vymedzenie pozemku (prípadne jeho časti) vo vlastníctve žalobcu zastavaného neoprávnenou stavbou slúži len pre identifikáciu tejto neoprávnenej stavby. Pre vykonateľnosť povinnosti uloženej rozhodnutím súdu podľa ust. § 135c ods. 1 OZ je významné identifikovať nezameniteľným spôsobom len stavbu, ktorú je žalovaný povinný na vlastné náklady odstrániť. Ak by teda žalobca identifikoval neoprávnenú stavbu nezameniteľným spôsobom napr. súpisným číslom tejto stavby a označením pozemku v jeho vlastníctve tak, ako je tento evidovaný v katastri nehnuteľností, teda pozemku ako takého (aj z hľadiska jeho rozsahu), potom nie je žiaden dôvod pre zamietnutie žaloby v časti o odstránenie neoprávnenej stavby z časti plochy pozemku vo vlastníctve žalobcu, ktorá časť touto neoprávnenou stavbou zastavaná nie je. Opačný postup súdu by mohol ad absurdum viesť k tomu, že žalobca by bol z hľadiska procesného úspechu úspešný len v nepatrnom rozsahu, hoci žalovanému bola uložená povinnosť neoprávnenú stavbu odstrániť (napr. v prípade, že by neoprávnená stavba z plochy jeho pozemku o celkovej výmere 10000 m² zaberala len plochu 100 m²).

15. Vzhľadom k uvedenému bolo potrebné považovať za procesne úspešnú stranu v spore žalobkyňu, ktorá so svojou žalobou bola úspešná, a to aj napriek tomu, že súd prvej inštancie v danom prípade zvolil iný spôsob usporiadania vzájomných pomerov medzi žalobkyňou ako vlastníkom pozemku a žalovanou ako vlastníkom neoprávnenej stavby, než ktorý zvolila žalobkyňa vo svojej žalobe. Preto bolo na mieste o nároku na náhradu trov konania (§ 262 ods. 1 CSP) rozhodnúť v zmysle ust. § 255 ods. 1 CSP a priznať žalobkyňi proti žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

16. Na uvedenom závere nemení nič ani úvaha súdu prvej inštancie, kedy tento bral pri rozhodovaní o náhrade trov konania zreteľ na skutočnosť, že medzi stranami ide o dlhoročný spor ako susedmi a priznanie náhrady trov konania by tento spor neodstránilo. Takáto argumentácia súdu prvej inštancie by prichádzala do úvahy len v prípade, ak by rozhodoval podľa ust. § 257 CSP, teda, ak by výnimočne žalobkyňi nepriznal náhradu trov konania, z dôvodu zistenia existencie dôvodov hodných osobitného zreteľa.

17. Odvolací súd sa však nestotožnil s tým, že v danom prípade existujú dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré by podľa ust. § 257 CSP bolo možné žalobkyňi nepriznať náhradu trov konania. Vyslovená úvaha okresného súdu, že priznaním náhrady trov konania by sa neodstránil spor medzi stranami je nesprávna. Práve naopak k odstráneniu sporu došlo samotným rozhodnutím súdu prvej inštancie vo veci samej. Súčasne nepriznaním náhrady trov konania žalobkyňi prvoinštančný súd vytvoril stav, kedy žalobkyňa dôvodne pociťovala vo vzťahu k žalovanej negatívne dôsledky rozhodnutia súdu prvej inštancie v otázke náhrady trov konania, keďže právne neoprávneným konaním žalovanej došlo k vzniku sporu a k zásahu do jej vlastníckeho práva.

18. Žalovaná vo vyjadrení k odvolaniu argumentovala tým, že nie je pravdivé tvrdenie žalobkyne, že medzi stranami nebola možná akákoľvek dohoda, nakoľko práve ona počas celého konania navrhovala riešenia, ako túto vec vyriešiť dohodou. Napokon súd prvej inštancie upravil vzťah medzi stranami sporu nie podľa ust. § 135c ods. 1 OZ, ako to navrhovala žalobkyňa, ale podľa ust. § 135c ods. 3

OZ, pričom sa stotožnil s návrhom žalovanej. Krajský súd sa však ani s touto argumentáciou žalovanej nestotožnil. Primárne odvolací súd poukazuje na to, že z obsahu spisu vyplýva, že ešte pred podaním žaloby (listom zo dňa 18.11.2016 na č. I. 4 spisu) sa žalobkyňa pokúšala o mimosúdne usporiadanie vzťahov so žalovanou, keď ju vyzvala na odstránenie predmetnej neoprávnenej stavby garáže, prípadne na iný návrh na usporiadanie vzájomných vzťahov, o ktorom bola ochotná komunikovať. Žalovaná v odpovedi na pokus žalobkyne odpovedala listom zo dňa 05.12.2016 (na č. I. 6 spisu), v ktorom produkovala tvrdenie, že pozemok, na ktorom postavila spornú garáž, je v jej vlastníctve. Pokiaľ ide o usporiadanie vzájomných vzťahov, navrhovala žalobkyňi výmenu pozemku, na ktorom stojí sporná garáž, za pozemok, na ktorom mala žalobkyňa neoprávnene postaviť betónové oplotenie, pričom v opačnom prípade bude súd žiadať o odstránenie tohto betónového oplotenia. Na uvedený list žalovanej žalobkyňa odpovedala (listom zo dňa 15.12.2016) tak, že navrhla inú dohodu, ktorou by došlo k usporiadaniu vzájomných vzťahov medzi stranami. Na tento list však žalovaná pred podaním žaloby už nereagovala a po podaní žaloby na súde prvej inštancie sa k tejto vyjadrila podaním zo dňa 13.04.2017, v ktorom žiadala žalobu zamietnuť a naopak, ktorým si vzájomnou žalobou uplatnila vlastnícke právo na časť pozemku žalobkyne parcela KN-C č. 1834/3 - zastavané plochy a nádvoria o výmere 6,5 m² (časť zastavaná stavbou garáže žalovanej). V uvedenom kontexte tak možno konštatovať, že pred podaním samotnej žaloby, a ani hneď po jej podaní žalovaná nenavrhovala také riešenie vzájomných vzťahov, aké napokon zvolil súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku.

19. Vzhľadom na uvedené tak odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku V. zmenil (§ 388 CSP) tak, že žalobkyňi priznal proti žalovanej v zmysle ust. § 255 ods. 1 CSP nárok na náhradu trov prvoinštančného konania v rozsahu 100 %.

20. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa ust. § 262 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP a ust. § 396 ods. 1 a 2 CSP tak, že žalobkyňi ako v odvolacom konaní úspešnej procesnej strane priznal proti žalovanej nárok na ich náhradu v rozsahu 100 %.

21. O výške náhrady trov konania rozhodne po právoplatnosti tohto rozhodnutia súdny úradník súdu prvej inštancie (§ 262 ods. 2 CSP).

22. Toto rozhodnutie senátu odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne. (§ 421 ods. 1 CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b). (§ 422 ods. 1 CSP)

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. (§ 427 ods. 1 CSP)

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolaateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. (§ 429 ods. 1 CSP)

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 ods. 2 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

V prípade, že nebude dobrovoľne splnená povinnosť uložená týmto rozhodnutím, môže sa osoba oprávnená z rozhodnutia domáhať uspokojenia svojho nároku návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti / Exekučný poriadok/ a o zmene a doplnení ďalších zákonov).